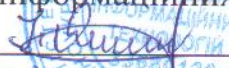
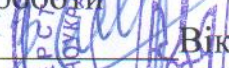

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій

Ігор ЯКИМЕНКО
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – Професійна освіта (Цифрові технології)

Кафедра економічної кібернетики та інформатики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	IV	7	30	30	4	8	48	120	7
Заочна	IV	7, 8	8	4	–	–	108	120	8

29.08.2025

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 9 від 15.06.2022 р. (зі змінами, протокол № 11 від 26.06.2024 р.)

Робочу програму склала професор кафедри економічної кібернетики та інформатики, д-р екон. наук, професор Олена ПТАЩЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної кібернетики та інформатики, протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор

Леся БУЯК

Гарант ОПП
к.е.н., доцент

Оксана БАШУЦЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

1. Опис дисципліни «Фінансові основи підприємництва»

Дисципліна – Фінансові основи підприємництва	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни – обов’язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології	Рік підготовки – 4 Семестр <i>Денна – 7</i> <i>Заочна – 7, 8</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Цифрові технології)	Лекції: <i>Денна – 30 год.;</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.;</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 48 год.;</i> <i>Заочна – 108 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год.</i> ІРС: <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин – 8 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансові основи підприємництва» є засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів організації фінансів суб'єктів підприємницької діяльності, оволодіння методичним інструментарієм фінансового планування, основ оподаткування та кредитування суб'єктів підприємництва, а також формування системи професійних компетентностей щодо визначення пріоритетних напрямів підприємницької діяльності та умов її здійснення в сучасних умовах.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями дисципліни є: засвоєння студентами теоретичних основ та принципів

- довести до студентів розуміння сутності підприємництва, цілей та функцій підприємницької діяльності;
- набуття практичних навичок використання базових інструментів забезпечення фінансових основ підприємницької діяльності;
- формування вмінь творчого пошуку резервів підвищення ефективності системи управління фінансовими ресурсами підприємницьких структур;
- формування розуміння механізму забезпечення фінансової безпеки підприємництва.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

K05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

K11¹ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

K24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

2.4. Найменування та опис компетентностей професійного стандарту: загальні компетентності:

- здатність виявляти лідерські якості та підприємливість;
- здатність реалізовувати свої права і обов'язки, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку;

професійні компетентності:

A7. Здатність планувати взаємодію із різними суб'єктами освітньої діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва» базується на знаннях, отриманих з таких дисциплін, як фінанси, фінансова грамотність та особистий професійний розвиток.

2.5. Програмні результати навчання

ПР21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в

професійній діяльності.

ПР23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

ПР26. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємницька діяльність, її сутність та функції. Принципи та передумови здійснення підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва у ринковій економіці.

Мотиви започаткування підприємництва. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці. Закони та закономірності розвитку підприємництва. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності.

Основні функції підприємництва: ресурсна, організаційна, стимулююча (мотиваційна) та творча. Принципи підприємницької діяльності.

ТЕМА 2. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Суть, значення та завдання фінансового забезпечення підприємництва. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності як економічна категорія. Сутність та основні ознаки категорії фінансового забезпечення підприємницької діяльності.

Поняття фінансування підприємницької діяльності та принципи його забезпечення. Фінансова діяльність. Фінансування підприємства. Фінансові ресурси підприємств.

Джерела фінансування підприємницької діяльності. Форми фінансування підприємницької діяльності. Внутрішні джерела фінансування.

Структура капіталу підприємства. Оптимальна структура капіталу. Зміст та завдання фінансової роботи підприємницьких структур.

Проблеми фінансового забезпечення підприємницької діяльності в Україні.

ТЕМА 3. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СПРІЯННІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Органи місцевого самоврядування у забезпеченні розвитку підприємницької діяльності.

Державна фінансова підтримка підприємництва. Види державної фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності.

Нормативно-правове забезпечення фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва органами місцевого самоврядування.

Місцеві бюджетні цільові програми розвитку підприємництва.

Практика надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток бізнесу.

Програма з надання фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва. Розробка та прийняття програм із надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток бізнесу

Механізм надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва.

ТЕМА 4. ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Зміст, характеристика і мотивація проектного фінансування. Об'єкти та суб'єкти проектного фінансування. Принципи проектного фінансування. Види проектного фінансування.

Джерела і організаційні форми фінансування проектів. Організація проектного фінансування. Переваги і недоліки проектного фінансування. Джерела залучення інвестиційних ресурсів: краудфандинг, краудінвестинг, краудселенг, фандрайзинг. Організація різних форм і методів проектного фінансування.

Сучасний стан і перспективи розвитку проектного фінансування в Україні

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 5. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Банківські операції як забезпечення здійснення підприємництва.

Банківське кредитування суб'єктів підприємництва: види, принципи, організація. Сутність та форми кредиту. Класифікація банківських кредитів. Принципи і умови кредитування. Кредитний договір. Порядок погашення позики та нарахування відсотків.

Обґрунтування та розрахунок оптимального розміру кредиту, термінів його погашення. Форми небанківського кредитування: характеристика та роль в системі підприємництва.

Кредитування як механізм стимулювання підприємництва. Державне та міжнародне кредитування підприємництва.

Інвестування підприємницької діяльності. Розрахунок інвестиційного портфелю.

Напрямки вдосконалення кредитного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в Україні.

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Види прямих податків, їх переваги та недоліки. Види непрямих податків, їх переваги та недоліки. Внески до державних цільових фондів. Нормативно-правове забезпечення оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

Особливості оподаткування фізичних осіб-підприємців, які перебувають на загальній системі оподаткування

Спрощена система оподаткування як спеціальний податковий режим, в контексті зниження податкового навантаження та стимулювання малого підприємництва в Україні. Поняття спрощеної системи оподаткування. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування. Єдиний податок для ФОП та суб'єктів господарювання: ставки, порядок нарахування та строки сплати.

Вплив оподаткування на розвиток підприємництва в Україні.

ТЕМА 7. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Теоретичні основи фінансово-економічної безпеки підприємництва. Фінансова безпека: сутність, суб'єкти, функції.

Державне регулювання безпеки діяльності підприємництва.

Механізм безпеки суб'єкта підприємницької діяльності. Його принципи та завдання.

Оцінка фінансово-економічної безпеки підприємництва. Управління механізмом безпеки суб'єкта підприємництва.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності. Стратегічні напрями забезпечення фінансової безпеки підприємництва.

ТЕМА 8. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Фінансова діяльність підприємницьких структур у зарубіжних країнах. Світовий досвід державної підтримки підприємництва.

Інвестиційно-кредитна підтримка розвитку малого та середнього бізнесу міжнародними фінансовими організаціями та вітчизняними банками

Оподаткування малого бізнесу в світовій практиці.

Стратегічні напрями забезпечення фінансової безпеки підприємництва.

Зарубіжний досвід розвитку підприємницьких структур та можливості його використання в Україні.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»
(денна форма навчання)

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг	
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи підприємництва						
Тема 1. Теоретичні основи підприємництва	4	4	6	1	4	Поточне опитування
Тема 2. Джерела фінансового забезпечення підприємницької діяльності	4	4	6			
Тема 3. Роль органів місцевого самоврядування у сприянні розвитку підприємництва	4	4	6	1		
Тема 4. Проектне фінансування у підприємницькій діяльності	3	3	6			
Змістовий модуль 2. Фінансові аспекти здійснення підприємницької діяльності						
Тема 5. Фінансово-кредитна підтримка підприємницьких структур	3	3	6	1	4	Поточне опитування
Тема 6. Оподаткування підприємницької діяльності	4	4	6			
Тема 7. Фінансово-економічна безпека підприємництва	4	4	6	1		
Тема 8. Зарубіжний досвід фінансової діяльності підприємницьких структур	4	4	6			
Всього	30	30	48	4	8	

(заочна форма навчання)

Тема	Години		
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи підприємництва			
Тема 1. Теоретичні основи підприємництва	4	2	13
Тема 2. Джерела фінансового забезпечення підприємницької Діяльності			13
Тема 3. Роль органів місцевого самоврядування у сприянні розвитку підприємництва			15
Тема 4. Проектне фінансування у підприємницькій діяльності			13
Змістовий модуль 2. Фінансові аспекти здійснення підприємницької діяльності			
Тема 5. Фінансово-кредитна підтримка підприємницьких Структур	4	2	15
Тема 6. Оподаткування підприємницької діяльності			13
Тема 7. Фінансово-економічна безпека підприємництва			13
Тема 8. Зарубіжний досвід фінансової діяльності підприємницьких структур			13
Всього	8	4	108

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1, 2

Тема 1. Теоретичні основи підприємництва

Мета: розкрити теоретичні та організаційні засади підприємництва, проаналізувати її основні форми та функції, нормативно-правове забезпечення функціонування.

Питання для обговорення:

1. Підприємництво, його сутність, об'єкти та суб'єкти.
2. Функції підприємництва.
3. Принципи підприємницької діяльності.
4. Характеристика основних форм підприємництва.
5. Роль підприємництва у розвитку суспільства.
6. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності.

Практичне заняття № 3, 4

Тема 2. Джерела фінансового забезпечення підприємницької діяльності

Мета: дослідити особливості формування джерел фінансового забезпечення підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Сутність та значення фінансового забезпечення підприємницької діяльності.
2. Принципи фінансового забезпечення підприємницької діяльності.
3. Форми фінансового забезпечення підприємництва.
4. Джерела фінансування підприємницької діяльності.
5. Проблеми фінансового забезпечення підприємницької діяльності в Україні.

Практичне заняття № 5, 6

Тема 3. Роль органів місцевого самоврядування у сприянні розвитку підприємництва

Мета: з'ясувати та обґрунтувати роль органів місцевого самоврядування у сприянні розвитку підприємництва.

Питання для обговорення:

1. Місце та роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні розвитку підприємницької діяльності.
2. Види державної фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності.
3. Нормативно-правове забезпечення фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва органами місцевого самоврядування.
4. Місцеві бюджетні цільові програми розвитку підприємництва.

5. Практика надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток бізнесу.

6. Розробка та прийняття програм із надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток бізнесу

7. Механізм надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток місцевого бізнесу та стимулювання підприємництва

Практичне заняття №7, 8

Тема 4. Проектне фінансування у підприємницькій діяльності

Мета: розкрити теоретичні та організаційні засади проектного фінансування в підприємницькій діяльності. .

Питання для обговорення:

1. Проектне фінансування: зміст, характеристика та мотивація.
2. Види проектного фінансування.
3. Принципи проектного фінансування.
4. Джерела фінансування проектів.
5. Організація різних форм і методів проектного фінансування.
6. Розвиток проектного фінансування в Україні.

Практичне заняття №8, 9

Тема 5. Фінансово-кредитна підтримка підприємницьких структур

Мета: дослідити практику фінансово-кредитного забезпечення підприємницьких структур

Питання для обговорення:

1. Банківські операції як забезпечення здійснення підприємництва.
2. Банківське кредитування суб'єктів підприємництва: види, принципи, організація.
3. Сутність та класифікація банківських кредитів.
4. Принципи і умови кредитування.
5. Форми небанківського кредитування: характеристика та роль в системі підприємництва.
6. Кредитування як механізм стимулювання підприємництва.
7. Напрямки вдосконалення кредитного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в Україні.

Практичне заняття №10, 11.

Тема 6. Оподаткування підприємницької діяльності

Мета: дослідити та провести аналіз вітчизняної практики оподаткування підприємницької діяльності

Питання для обговорення:

1. Види прямих податків, їх переваги та недоліки.

2. Види непрямих податків, їх переваги та недоліки. Внески до державних цільових фондів.
3. Нормативно-правове забезпечення оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.
4. Особливості оподаткування фізичних осіб-підприємців, які перебувають на загальній системі оподаткування
5. Спрощена система оподаткування як спеціальний податковий режим в контексті зниження податкового навантаження та стимулювання малого підприємництва в Україні.
6. Вплив оподаткування на розвиток підприємництва в Україні.

Практичне заняття №12, 13

Тема 7. Фінансово-економічна безпека підприємництва

Мета: розкрити теоретичні основи фінансово-економічної безпеки підприємництва та практичні аспекти її функціонування.

Питання для обговорення:

1. Фінансова безпека: сутність, суб'єкти, функції.
2. Механізм безпеки суб'єкта підприємницької діяльності: принципи та завдання.
3. Оцінка фінансово-економічної безпеки підприємництва.
4. Управління механізмом безпеки суб'єкта підприємництва.
5. Стратегічні напрями забезпечення фінансової безпеки підприємництва.

Практичне заняття №14, 15

Тема 8. Зарубіжний досвід фінансової діяльності підприємницьких структур

Мета: з'ясувати особливості фінансової діяльності підприємницьких структур у зарубіжній практиці та окреслити можливості застосування в Україні

Питання для обговорення:

1. Фінансова діяльність підприємницьких структур у зарубіжних країнах.
2. Світовий досвід державної підтримки підприємництва.
3. Інвестиційно-кредитна підтримка розвитку малого та середнього бізнесу міжнародними фінансовими організаціями та вітчизняними банками
4. Оподаткування малого бізнесу в світовій практиці.
5. Перспективи розвитку підприємницьких структур в Україні та можливості застосування зарубіжного досвіду у вітчизняній практиці.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Мета тренінгу з дисципліни «Фінансові основи підприємництва» – формування у здобувачів вищої освіти практичних професійних та особистісних компетентностей, котрі забезпечує вивчення даної дисципліни, зокрема: критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем організації фінансової діяльності підприємницьких структур, формування і використання фінансових ресурсів, розуміння особливостей джерел формування, оподаткування. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Проведення тренінгу дозволяє:

забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва»;

з'ясувати проблемні питання в частині формування фінансових ресурсів;

розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення здобувачів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Так, з метою засвоєння знань з дисципліни «Фінансові основи підприємництва» студентам пропонується наступне практичне завдання. Студенти розподіляються на групи, перед кожною з яких ставиться завдання щодо розробки стартап-проекту з наступною її презентацією.

Створення стартапу — це багатогранний процес, який потребує детального планування, фінансового аналізу та стратегічного підходу. Акцентуючи увагу на фінансовий аспект, при створенні стартапу необхідно враховувати наступні етапи:

1. Ідея та ринковий аналіз (вибір ідеї - ідея стартапу має вирішувати певну проблему або потребу на ринку; аналіз ринку: оцінка ринку для

пропонованого продукту/послуги, конкурентів, їхніх сильних та слабких сторін, цільової аудиторії.

2. Фінансове планування (оцінка стартового капіталу; потенційні джерела фінансування; фінансова модель - розробка прогнозу доходів та витрат на відповідний період).

3. Організаційно-правові аспекти та структура компанії (реєстрація компанії - вибір відповідної правової форми бізнесу).

4. Оцінка ризиків - фінансові ризики

5. Маркетингова стратегія та продажі (клієнтська база, створення стратегії для залучення клієнтів, ціноутворення).

6. . Побудова команди (залучення фахівців у ключові напрямки, в тому числі і щодо фінансової діяльності)

7. Фінансова звітність та контроль (бюджетування - перевірка фінансових показників, витрат тощо; контроль за рухом фінансових ресурсів).

Після презентації групами та обговорення виконаного завдання, оцінюється кожен студент з відповідної групи.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Фінансові основи підприємництва» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень законодавства, яке регулює відносини в сфері підприємництва, навчальної і наукової фахової літератури.

№ теми	Тематика	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	1. Роль підприємництва у забезпеченні економічного розвитку держави (підготувати наукову доповідь). 2. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні. 3. Підприємництво у забезпеченні економічного розвитку регіонів (підготувати есе). 4. Розвиток підприємництва у різних формах його функціонування	9	17
Тема 2	1. Проблеми фінансового забезпечення підприємницької діяльності в Україні. 2. Особливості формування джерел фінансового забезпечення підприємницької діяльності. 3. Сучасні тенденції фінансового забезпечення розвитку підприємництва в Україні.	9	17
Тема 3	1. Практика надання органами місцевого самоврядування фінансової підтримки на розвиток бізнесу. 2. Державна фінансова підтримка підприємництва. 3. Місцеві бюджетні цільові програми розвитку підприємництва: практика надання. 4. Державні цільові програми розвитку підприємництва: практика надання.	10	18

Тема 4	1. Розвиток проектного фінансування в Україні. 2. Роль проектного фінансування у забезпеченні розвитку підприємництва (підготувати есе). 3. Проблеми та напрямки розвитку проектного фінансування в Україні в умовах воєнного стану	10	17
Тема 5	1. Кредитування як механізм стимулювання підприємництва (підготувати есе). 2. Напрямки вдосконалення кредитного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в Україні (підготувати наукову доповідь). 3. Сучасні тенденції кредитування підприємницьких структур. 4. Роль кредитування у розвитку підприємництва.	10	18
Тема 6	1. Спрощена система оподаткування в контексті зниження податкового навантаження та стимулювання малого підприємництва в Україні. 2. Вплив оподаткування на розвиток підприємництва в Україні. 3. Вдосконалення оподаткування підприємницьких структур.	10	17
Тема 7	1. Оцінка фінансово-економічної безпеки підприємництва. 2. Стратегічні напрями забезпечення фінансової безпеки підприємництва. 3. Сучасні підходи до оцінки фінансової безпеки підприємницьких структур (підготувати наукову доповідь) 4. Ризики та загрози фінансової безпеки підприємницьких структур.	10	17
Тема 8	1. Розвиток підприємництва у зарубіжних країнах: сучасні тренди (підготувати проект по одній із країн за вибором студента). 2. Можливості використання зарубіжного досвіду кредитування підприємництва в Україні в контексті євроінтеграції (підготувати есе). 3. Управління механізмом фінансової безпеки малого підприємництва у зарубіжних країнах (підготувати проект по одній із країн за вибором студента). 4. Зарубіжний досвід оподаткування підприємницьких структур та можливості його адаптації до вітчизняних реалій (підготувати проект). 5. Зарубіжний досвід грантового фінансування малого підприємництва та можливості його впровадження у вітчизняну практику (підготувати проект).	10	17
	Разом	78	138

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання СРС, есе, підготовка і презентація проектів.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульного контролю;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. ПОЛІТИКА ЩОДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

12. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансові основи підприємництва» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне Оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1 – 4 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1 – 4. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 5 – 8 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 5 – 8. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання трьох завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне питання – макс. 30 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та

аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень

опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D(задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1–8
2.	Навчально-методичні матеріали з вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва»	1–8
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за Необхідності)	1–8
4.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ахновська І., Левченко О. Розвиток краудфандингу для фінансування малого бізнесу в умовах інформаційної економіки. *Підприємництво та інновації*. 2021. №16. С. 76–82.
2. Балацька А. Напрямки вдосконалення кредитного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 63. № 2. С. 136-144.
3. Баб'ячок Р. І., Кульчицький І. І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні — проблеми, перешкоди і можливості. Аналітичний матеріал проекту № 51321 —Посилення впливу громадськості на євроінтеграційні процеси у сфері науково-технічного та інноваційного розвитку України. 2018. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>
4. Бондарчук Н. В. Проблеми функціонування механізму венчурного фінансування в Україні. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. №18(2). С.177–184.
5. Бражник Л. В., Ралко І. О., Яловега В. О. Джерела фінансування господарської діяльності підприємств. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018. № 3. С. 57–62.

6. Бюджетний кодекс України: Закон України №2456-VI від 08.07.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
7. Версаль Н., Шолохова Г. Переваги та недоліки зовнішніх джерел фінансування малих і середніх підприємств в Україні. *Економічний журнал Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 1. С. 182-194. URL: https://www.researchgate.net/publication/340281068_PEREVAGI_TA_NEDOLIKI_ZOVNI_SNIH_DZHEL_FINAN SUVANNA_MALIH_I_SEREDNIH_PIDPRIEMSTV_V_UKRAINI
8. Гарбар Ж. В., Гарбар В. А. Венчурний капітал у контексті фінансування інноваційної діяльності. *Агросвіт*. 2019. №197. С. 3–11.
9. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. Розвиток фінансового інструментарію бізнесу в умовах цифрової інклюзії. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, № 6(17), 2023. - С.28-37, URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2024/03/6-2023-3.pdf>, DOI: 10.30857/2786-5398.2023.6.3
10. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. Стан та тенденції розвитку фінансової інклюзії в Україні. *Світ фінансів*. № 3(76) (2023). – С. 21-34 URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1629>, DOI: 10.35774/sf2023.03.021
11. Десятнюк О.М., Птащенко О.В. Вплив цифрових трансформацій на забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах глобалізації. *Світ фінансів* №4, 2024. С. 157-166. <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1754>, DOI: 10.35774/SF2024.04.157
12. Ігнатюк В. В., Малахова Ю. А., Сукманюк В. М. Сучасні джерела фінансування інвестиційних потреб підприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 2 (19). С. 98-102.
13. Ільчук В. П., Шпомер Т. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектору економіки. *Фінанси та банківська справа*. 2018. № 2 (36). С. 310-316
14. Деякі питання надання грантів бізнесу: Постанова Кабінету Міністрів України №738 від 21 червня 2022 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp220738?an=1&ed=2023_04_10
15. Карпова Т. Фінансове забезпечення підприємств у контексті механізму їх ефективного функціонування. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30. №4. С. 132-139.
16. Коваленко В. В., Шелудько С. А. Проектне фінансування в умовах невизначеності та ризику. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 415-425
17. Корнух, О. В., Донських, Ю. А. Краудфандинг як інноваційне джерело фінансування в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. №11. С. 16–21.
18. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, № 3(14), 2023. - С. 93-102. <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10
19. Лапіна І. С., Кула М. В. Теоретико-практичні засади проектного фінансування. *Бізнес-навігатор*. 2020. Вип. 4 (60). С. 99-105
20. Магомедова А. Грантова програма єробота як сучасне джерело фінансування підприємницької діяльності в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. №2 (223), 93-100. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/12>

21. Малій О. Г. Джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2020. № 4. С. 73–77.
22. Нікітенко К. Підходи до фінансування підприємницької діяльності в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. №1. С. 208-213. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/27>
23. Петрашевська А. Д., Пенкова К. І. Світовий досвід венчурного фінансування підприємств телекомунікаційної сфери в умовах розвитку цифрової економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №23. Ч. 2, 65–71.
24. Петренко В. С., Карнаушенко А. С., Танклевська М. С. Кредитування як основне джерело фінансування молодіжного підприємництва. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 41–47. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.12.41](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.12.41)
25. Порядок проведення оцінювання заяв, критерії оцінювання та необхідна кількість балів (оцінки) для прийняття Державним центром зайнятості рішень про надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу: Наказ Міністерства економіки України № 1969 від 06.07.2022 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/re38087?an=30>
26. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 03.09.2023 №4618-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
27. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.06.1997 р. №280/97-ВР. Дата оновлення: 19.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
28. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 07.09.2023 №1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>
29. Птащенко О. В. Ризик-орієнтована система фінансового забезпечення в умовах розвитку інформаційних технологій. *Бізнес Інформ*. 2021. №11. С. 172–178. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-172-178>, https://www.business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_11_0_172_178
30. Птащенко О. В., Кириленко О. П., Курцев О. Ю. Вплив цифрових трансформацій на розвиток сучасного економічного простору: людський капітал, інклюзія, безпека. *Бізнес Інформ*. 2024. №7. С. 180–190. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-180-190> URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2024&abstract=2024_7_0_180_190
31. Стрілець В. Зарубіжний досвід кредитування малого бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2019. № 3. С. 44—50.
32. Фінанси : підручник / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
33. Цифрова економіка : підручник / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватий, д.е.н., проф. О. М. Десятнюк, д.е.н., проф. О. В. Птащенко,. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 520 с.
34. Чобіток В., Мацишин М. Формування джерел фінансування розвитку підприємницької діяльності в Україні. *Development service industry management*. 2024. №3. С. 26-34. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(4\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(4))
35. Gompers, P., & Lerner, J. (2001). The Venture Capital Revolution. *Journal of Economic Perspectives*, 15(2), 145–168.
36. Krysovaty, A., & Ptashchenko, O. (2023). The mechanism of entrepreneurial innovation system in institutions of higher education. *Economics of Development*, 22(2), 51-60.

- <https://doi.org/10.57111/econ/2.2023.51>. <https://ecdev.com.ua/uk/journals/t-22-2-2023/mekhanizm-pidpriyemnitskoyi-innovatsiynoyi-sistemi-u-zakladakh-vishchoyi-osviti>
37. Krysovaty, A., Desyatnyuk, O., & Ptashchenko, O. (2024). Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. *AFRICAN JOURNAL OF APPLIED RESEARCH*, 10(1), 431–441. <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>, URL: <https://ajaronline.com/index.php/AJAR/article/view/713/441>
38. Ptashchenko, O., & Ivashchenko, O. (2024). Розвиток суб'єктів підприємництва в умовах економічної інклюзії: інструментарій інтенсифікації розвитку та соціально-економічна нестабільність. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 2(14), 16-26. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/293>
39. Roberts, P.W., & Lall, S.A. (2019). *Observing acceleration: Uncovering the effects of accelerators on impact-oriented entrepreneurs*. Palgrave Macmillan
40. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2015). *Policy Guide on youth entrepreneurship*. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeed2015d1_en.pdf
41. Zahorskyi, V. S., Lipentsev, A. V., Yurystovska, N. Y., Mazii, N. H., Akimov, O. O. Фінансово- управлінські аспекти розвитку малого підприємництва в Україні. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2019. №3(30), 351–360. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i30.179717>